

โครงการพัฒนาเครือข่ายและเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันโรคไข้เลือดออก เทศบาลตำบลวังห้ว อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

๑. หลักการและเหตุผล

โรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาสาธารณสุขที่มีความสำคัญมาจนถึงปัจจุบันและมีการแพร่ระบาดของโรคอย่างกว้างขวาง โดยพบผู้ป่วยทุกจังหวัดในทุกภาคของประเทศ ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกพบได้ทุกกลุ่มอายุ ประเทศไทยได้ดำเนินการควบคุมโรคไข้เลือดออกมากกว่า ๕๐ ปี สามารถลดอัตราการเสียชีวิตจากอัตราป่วยตายลงได้ไม่เกินร้อยละ ๐.๒ กล่าวคือ มีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก ๑,๐๐๐ คน มีโอกาสเสียชีวิตไม่เกิน ๒ คน แต่อัตราการติดเชื้อในบางปียังสูงถึง ๑๐๐,๐๐๐ ราย กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้ดำเนินการพยากรณ์โรคไข้เลือดออกในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ คาดการณ์ว่าจะมีผู้ป่วยสูงกว่าปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ผ่านมา ซึ่งพบผู้ป่วยมากถึง ๖๐,๐๐๐ - ๗๐,๐๐๐ ราย ซึ่งปัญหานี้ไม่อาจแก้ไขได้ด้วยหน่วยงานใดเพียงหน่วยงานเดียว เพราะเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของหน่วยราชการหลายภาคส่วน ซึ่งต้องหันหน้ามาร่วมกันคิดร่วมกันทำ พร้อมด้วยมาตรการป้องกันควบคุมโรคล่วงหน้า โดยให้ทุกหน่วยงานช่วยกันสร้างเสริมสภาพแวดล้อมในชุมชน เพื่อลดความเสี่ยงต่อการระบาดของไข้เลือดออกและให้ประชาชนตระหนักและมีส่วนร่วมในการป้องกันโรค โดยส่วนกลางให้การสนับสนุนเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยี การป้องกันควบคุมโรค เป้าหมายหลักในการดำเนินการอยู่ที่อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการสนับสนุนให้ชุมชนสามารถเฝ้าระวัง ควบคุมโรคไข้เลือดออกได้ด้วยตนเอง เพื่อให้ชุมชนมีการพัฒนาศักยภาพ มีความเข้มแข็ง สามารถวิเคราะห์ปัญหา วางแผนดำเนินการแก้ไขและประเมินผลการดำเนินการได้ด้วยตนเอง แต่สำหรับในพื้นที่ที่มีไข้เลือดออกสูงจำเป็นต้องมีมาตรการเข้มแข็งเพื่อเร่งรัดการควบคุมโรคไข้เลือดออกโดยเฉพาะในระดับตำบลหรือท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดกลยุทธ์เพื่อพัฒนากลไกการบริหารจัดการกำจัดลูกน้ำยุงลายในชุมชน สร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินการลดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายและทำลายตัวเต็มวัยเพื่อตัดวงจรชีวิตพาหะนำโรคให้ลดลงมากที่สุด ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในระดับตำบลหรือท้องถิ่นได้

เทศบาลตำบลวังห้ว ให้ความสำคัญกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกตามแนวทางการพัฒนาเครือข่าย การป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกของกรมควบคุมโรคและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบกับได้รับการประสานงานจากอำเภอสรีประจันต์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการกำกับและติดตามประเมินผลความชุกชุมของลูกน้ำยุงลาย รวมทั้งพิจารณาสนับสนุนการป้องกันโรคไข้เลือดออกในพื้นที่ตำบลวังห้ว จึงจัดทำโครงการ “พัฒนาเครือข่ายและเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันโรคไข้เลือดออก” เพื่อส่งเสริมการป้องกันโรคไข้เลือดออกแบบบูรณาการ การมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อหามาตรการและแนวทางการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์การระบาดของโรคไข้เลือดออกและดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออกอย่างเข้มข้นและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๒.วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกภายในพื้นที่ตำบลวังหว้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ของโรคไข้เลือดออกและแจ้งการพบผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกให้กับเครือข่ายได้อย่างรวดเร็ว

๒.๓ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีพฤติกรรมที่ถูกต้องในการป้องกันโรคไข้เลือดออกอย่างถูกวิธีและมีประสิทธิภาพ

๒.๔ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันโรคไข้เลือดออก

๒.๕ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันโรคไข้เลือดออก โดยสามารถลดจำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในพื้นที่ตำบลวังหว้าได้

๓.เป้าหมาย

๓.๑ การพัฒนาเครือข่ายป้องกันโรคไข้เลือดออก

- ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลวังหว้า
- พนักงานเทศบาลตำบลวังหว้า
- กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
- บุคลากรด้านสาธารณสุข ได้แก่ เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวังหว้า เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านคลองชะโดและอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้านตำบลวังหว้า

๓.๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันโรคไข้เลือดออก

- ครั้วเรือนในพื้นที่ตำบลวังหว้า
- โรงเรียนในพื้นที่ตำบลวังหว้า จำนวน ๕ โรงเรียน
- วัดในพื้นที่ตำบลวังหว้า จำนวน ๓ แห่ง

๔.ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการฯ จัดทำในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยการดำเนินงานจะแยกเป็นรายไตรมาส ดังนี้

ไตรมาสที่ ๑ เดือน ตุลาคม – ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

ไตรมาสที่ ๒ เดือน มกราคม – มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ไตรมาสที่ ๓ เดือน เมษายน – มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

ไตรมาสที่ ๔ เดือน กรกฎาคม – กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘

๕. ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ

๕.๑ ศึกษา รวบรวมปัญหาและความต้องการของประชาชน โดยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อหาข้อสรุปของปัญหาและจัดทำโครงการเพื่อเสนอโครงการต่อผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติ การดำเนินงานโครงการฯ

๕.๒ วางแผนการดำเนินงานโครงการและกำหนดรูปแบบขั้นตอนการดำเนินงานโครงการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การจัดการกระบวนการสร้างเครือข่ายป้องกันโรคไข้เลือดออก

๑) ดำเนินการสร้างเครือข่ายป้องกันโรคไข้เลือดออกตำบลวังห้ว โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายป้องกันโรคไข้เลือดออกตำบลวังห้ว

ขั้นตอนที่ ๒ การจัดการกระบวนการพัฒนาเครือข่ายป้องกันโรคไข้เลือดออกตำบลวังห้ว

๑) การประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการเครือข่ายป้องกันโรคไข้เลือดออกตำบลวังห้ว เพื่อวางแผนกำหนดทิศทางและกิจกรรมที่จะดำเนินงาน

๒) การประชุมเพื่อพัฒนาเครือข่ายป้องกันโรคไข้เลือดออกตำบลวังห้ว เป็นรายไตรมาส เพื่อให้กรรมการฯ ทราบถึงสถานการณ์โรคไข้เลือดออกและติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดการกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

๑) การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบถึงการจัดตั้งเครือข่ายป้องกันโรคไข้เลือดออกตำบลวังห้ว และแนวทางการดำเนินงานผ่านทางหอกระจายข่าว เสียงตามสาย ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับและอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน

ขั้นตอนที่ ๔ การดำเนินงานตามกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

๑) กิจกรรมการรณรงค์ใส่ทรายเพื่อกำจัดลูกน้ำยุงลาย โดยอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้าน ร่วมเดินรณรงค์ใส่ทรายในภาชนะบรรจุน้ำตามครัวเรือน วัด และโรงเรียน รวมทั้งแจกจ่ายทรายกำจัดลูกน้ำยุงลายไว้ให้แต่ละครัวเรือนด้วย โดยจัดทำเป็นรายไตรมาสปีละ ๔ ครั้ง

๒) กิจกรรมการกำจัดตัวแก่ยุงลาย โดยการฉีดพ่นน้ำยากำจัดยุงลายหรือฉีดพ่นหมอกควันตามครัวเรือน วัด และโรงเรียนทุกแห่งในพื้นที่ตำบลวังห้ว

๓) กิจกรรมการสำรวจลูกน้ำยุงลาย การสำรวจและทำลายแหล่งน้ำขังหรือแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย โดยอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน ตามครัวเรือน วัด และโรงเรียน

๔) กิจกรรมการรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของชุมชน การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก การติดต่อของโรค และการป้องกันโรค รวมทั้ง ขอความร่วมมือจากประชาชนในการใส่ทรายกำจัดลูกน้ำยุงลายในภาชนะบรรจุน้ำ รวมทั้งการแนะนำพฤติกรรมที่พึงประสงค์ คือ การดูแลสิ่งแวดล้อมไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายและรณรงค์ให้ประชาชนมีพฤติกรรมเก็บ “เก็บให้เกลี้ยง ไม่เลี้ยงยุงลาย” ได้แก่ การเก็บขยะ การเก็บบ้าน และการเก็บน้ำให้มิดชิดเพื่อไม่ให้ยุงลายวางไข่ รวมทั้งการใช้มาตรการ ๕ ป ได้แก่ ปิดฝาภาชนะ เปลี่ยนน้ำทุกสัปดาห์ ปลอ่ยปลากินลูกน้ำ ปรับปรุงสิ่งแวดล้อม และปฏิบัติเป็นประจำ

๕) กิจกรรมในการควบคุมโรคกรณีที่มีรายงานพบผู้ป่วยไข้เลือดออก โดยขอความร่วมมือจากสถานพยาบาล เมื่อมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในพื้นที่ตำบลวังห้วไปรับการรักษา ให้สถานพยาบาลหรือหน่วยงานต้นสังกัดรายงานให้ รพ.สต. ทราบในทันที เพื่อให้ รพ.สต. รายงานต่อคณะกรรมการเครือข่ายและส่งทีมควบคุมโรคเร็ว (SRRT) ไปยังครัวเรือนของผู้ป่วย ภายใน ๒๔ ชั่วโมง และดำเนินการตามมาตรการควบคุมโรค ดังนี้

- การฉีดพ่นน้ำยากำจัดยุงลาย ในรัศมี ๑๐๐ เมตรของครัวเรือนผู้ป่วย จำนวน ๓ ครั้ง แต่ละครั้ง มีระยะเวลาห่างกัน ๗ วัน

- การสำรวจความชุกของลูกน้ำยุงลายในบริเวณครัวเรือนผู้ป่วยและบริเวณใกล้เคียง พร้อมทั้งทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายด้วยการใส่ทรายตามภาชนะบรรจุน้ำต่างๆ

- การปรับสภาพแวดล้อมบริเวณครัวเรือนผู้ป่วยและบริเวณใกล้เคียง ให้สะอาด มีระเบียบ เพื่อป้องกันไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

- การให้ความรู้แก่สมาชิกในครัวเรือนผู้ป่วย และครัวเรือนใกล้เคียง เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกไม่ให้เกิดการระบาดซ้ำ

ขั้นตอนที่ ๕ การสรุปและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

๑) คณะกรรมการเครือข่ายฯ ร่วมกันวิเคราะห์ผลและสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

๒) รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบ

๖.ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- ๖.๑ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายป้องกันโรคไข้เลือดออกตำบลวังห้ว อย่างเป็นทางการลักษณะอักษร
- ๖.๒ มีการจัดประชุมคณะกรรมการเครือข่ายป้องกันโรคไข้เลือดออกตำบลวังห้ว อย่างน้อย ๔ ครั้ง
- ๖.๓ คณะกรรมการเครือข่ายได้รับรู้สถานการณ์ของโรคไข้เลือดออกและแนวทางการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรค (ประเมินผลจากสรุปบันทึกการประชุม)
- ๖.๔ ร้อยละ ๙๐ ของครัวเรือนในพื้นที่ตำบลวังห้ว ได้รับการฉีดพ่นน้ำยากำจัดยุงลาย อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง
- ๖.๕ ร้อยละ ๙๐ ของครัวเรือนในพื้นที่ตำบลวังห้ว ได้รับการใส่ทรายกำจัดลูกน้ำยุงลายตามภาชนะบรรจุน้ำ อย่างน้อยปีละ ๔ ครั้ง
- ๖.๖ สมาชิกของครัวเรือนในพื้นที่ตำบลวังห้ว ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ ได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกและแนวทางป้องกันโรค
- ๖.๗ ทุกครัวเรือนที่มีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก ได้รับการควบคุมโรคโดยทีมควบคุมโรคเร็ว (SRRT) ภายในระยะเวลาที่กำหนด
- ๖.๘ มีการสรุปผลและรายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ

๗.สถานที่ดำเนินการ

- ๗.๑ ครั้วเรือนในพื้นที่หมู่ที่ ๑ - ๗ ตำบลวังหว้า
- ๗.๒ โรงเรียนในพื้นที่ตำบลวังหว้า
- ๗.๓ วัดในพื้นที่ตำบลวังหว้า

๘.งบประมาณ

งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการ “พัฒนาเครือข่ายและเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันโรคไข้เลือดออก” ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

๘.๑ งบประมาณจากเทศบาลตำบลวังหว้า ตามเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เพื่อจ่ายเป็นค่าทรายกำจัดลูกน้ำยุงลาย ชนิดบรรจุซองชา จำนวน ๒๑ ถัง ราคาถังละ ๒,๔๐๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๕๐,๔๐๐ บาท (ห้าหมื่นสี่ร้อยบาทถ้วน)

๘.๒ งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่เทศบาลตำบลวังหว้า เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้

- ค่าใช้จ่ายในการฉีดพ่นน้ำยากำจัดยุงลายตามครัวเรือน วัด และโรงเรียนในพื้นที่ ครั้งละ ๑๐,๘๐๐ บาท จำนวน ๒ ครั้ง เป็นเงินจำนวน ๒๑,๖๐๐ บาท

- ค่าใช้จ่ายในการฉีดพ่นน้ำยากำจัดยุงลายเพื่อควบคุมโรคกรณีที่มีรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในพื้นที่ ตั้งไว้จำนวน ๑๐ ราย ๆ ละ ๑,๕๐๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท

รวมค่าใช้จ่ายที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่เทศบาลตำบลวังหว้า เป็นเงินจำนวน ๓๖,๖๐๐ บาท (สามหมื่นหกพันหกร้อยบาทถ้วน) โดยทุกรายการสามารถ ถัวเฉลี่ยจ่ายได้ในโครงการฯ

รวมงบประมาณโครงการทั้งสิ้นจำนวน ๘๗,๐๐๐ บาท (แปดหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน)

๙.ผู้รับผิดชอบโครงการ

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลวังหว้า อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

๑๐.ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑๐.๑ สามารถพัฒนาเครือข่ายป้องกันโรคไข้เลือดออกตำบลวังหว้า
- ๑๐.๒ ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาโรคไข้เลือดออก และให้ความร่วมมือในการดำเนินการกำจัดยุงลายและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย
- ๑๐.๓ สามารถป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคไข้เลือดออกและลดอัตราป่วยโรคไข้เลือดออกของประชาชนในพื้นที่ตำบลวังหว้า ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๑.ผู้เขียนโครงการ

(ลงชื่อ).....ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวณฤดี เผือกประพันธ์)
เจ้าพนักงานส่งเสริมสุขภาพ ๕ รก.หัวหน้ากองสาธารณสุขฯ

๑๒.ผู้เสนอโครงการ

(ลงชื่อ).....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาววาสนา กิจประชากร)
ปลัดเทศบาล

๑๓.ผู้อนุมัติโครงการ

.....
.....

(ลงชื่อ).....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายจองสินกิจ เทียงธรรม)
นายกเทศมนตรีตำบลวังห้ว